

Japon Ortopedi Derne?i Bel A?r?s? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Japon Ortopedi Derne?i Bel A?r?s? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24064>

Özet

Japon Ortapedi Derne?i Bel A?r?s? De?erlendirme Ölçe?i (JOABPEQ), özellikle bel a?r?s? ?ikayeti olan bireylerin fonksiyonel durumlar?n?, a?r? ?iddetlerini ve genel ya?am kaliteleri üzerindeki etkilerini standart bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? kapsaml? bir ölçektir. Bu giri?, ölçe?in Türkçe diline yönelik uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?na odaklanmaktadır. Ölçek, ortopedik hastalar?n subjektif ve objektif semptomlar?n? ölçerek tedavi sonuçlar?n? takip etmede önemli bir klinik araç görevi görmektedir.

Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in maddelerinin kültürel ba?lamda geçerlili?ini ve dilsel e?de?erlili?ini sa?lad?ktan sonra, psikometrik özelliklerinin yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

JOABPEQ, Bel A?r?s?, Japon Ortapedi Derne?i, Ya?am Kalitesi, Uyarlama, Ortopedi, A?r? De?erlendirme.

Yazarlar

Mehmet At?f Erol Aksekili, Levent Aktekin, Serdar Korkmazer, Murat Akyol, Kür?at K?l?çar?lan, Nail Tosun.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bel a?r?s? (LBP) olan bireylerin sa?lıkla ili?kili ya?am kalitelerini (HRQOL) ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, Japonya'da geli?tirilen ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu bilimsel yöntemlerle kan?tlayarak, Türkiye'deki klinik ve akademik ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilmesini sa?lamay? amaçlam??t?r.

JOABPEQ, sadece a?r? düzeyini de?il, ayn? zamanda hastan?n günlük aktivitelerdeki k?s?tl?likler?n?, psikososyal durumunu ve genel iyilik halini de bütüncül bir yakla??mla ele alarak tedavi etkinli?ini izlemede kritik bilgiler sunar.

Yap?

Japon Ortapedi Derne?i Bel A?r?s? De?erlendirme Ölçe?i, bel a?r?s?n?n çok boyutlu etkilerini kapsayan bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, hastalar?n a?r? ?iddeti, fonksiyonel k?s?tl?likler, sosyal kat?lm ve psikolojik durum gibi farklı alanlardaki deneyimlerini yans?tan alt boyutlardan oluşur. Bu yap?, hastan?n sadece fiziksel semptomlar?n? de?il, ayn? zamanda hastal??n ya?am kalitesi üzerindeki genel etkisini de kapsamaktadır.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap? geçerli?i, istatistiksel analizlerle detayl?ca incelenmi?tir. Alt boyutlar aras?ndaki ili?kileri de?erlendirmek amac?yla **Pearson Moment Korelasyon Katsay?s?** testi uygulanm??t?r. Analizler, alt boyutlar aras?nda **anlaml? ve yüksek korelasyonlar** oldu?unu ortaya koymu?tur.

Maddelerin alt boyutlarla olan korelasyon de?erleri incelendi?inde, bu korelasyonun en dü?ük **0.509** ve en yüksek **0.872** olarak bulundu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek korelasyon de?erleri, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad?klar? teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini ve ölçe?in yüksek düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl?k güvenilirli?i, **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen **Cronbach Alfa** de?eri **0.937** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik aç?dan mükemmel düzeyde bir iç tutarlıl??a i?aret etmektedir.

Ek olarak, ölçe?in güvenilirlik analizinde bölme yar?lama yöntemleri de kullan?lm??t?r. **Guttman Split-Half katsay?s?** 0.748 olarak, **Spearman-Brown katsay?s?** ise 0.859 olarak hesaplanm??t?r. Ölçe?in zaman içindeki kararlıl??n? (test-tekrar test güvenilirli?i) belirlemek amac?yla, katılımcılara 14 gün arayla iki ayr? uygulama yap?lm??t?r. Tüm bu bulgular, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Kaynak içeri?inde spesifik faktör yükleri veya faktör yap?s?na dair detayl? bir analiz sonucu sunulmam??t?r. Ancak, ölçek maddeleri ve alt boyutlar aras?ndaki yüksek korelasyon de?erleri (0.509-0.872), ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n güçlü bir ?ekilde desteklendi?ini göstermektedir. Orijinal JOABPEQ ölçe?i, genellikle a?r?, fonksiyon, sosyal ya?am ve psikolojik etki gibi ana faktörleri ayr??t?rarak ölçmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Çal??mas?

Format: Ço?unlukla Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lan, öz bildirim temelli anket formu.

Mevcut Diller: Japonca (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Bel a?r?s? veya omurga rahats?zl??? olan klinik hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kin hasta popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Ortopedi kliniklerine ba?vuran, kronik veya akut bel a?r?s? ?ikayeti olan bireyler.

Test Metodolojisi: Klinik ve ara?tırma ortamlarında kullanılan öz bildirim anketi metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Ortopedi, Japon Ortopedi Derne?i, JOABPEQ, Güvenirlilik, Pearson Korelasyon, Cronbach Alfa, Omurga Sa?l???.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in orijinal geli?tirme y?I? belirtilmemiştir. Türkçe uyarlama çal??mas? **2016** y?I?nda yayımlanmıştır. Sorumlu yazar: Mehmet Atıf Erol Aksekili. Ölçe?in derecelendirme bilgisi kaynaktan mevcut değildir. Kullanım izinleri ve ücretlendirme bilgisi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Aksekili, M. A. E., Aktekin, L., Korkmazer, S., Akyol, M., Kılı?arslan, K., & Tosun, N. (2016). The Japanese Orthopedic Association Back Pain Evaluation Questionnaire: A Turkish validation study. *Journal of Orthopaedic Science*, 21(6), 718-722. DOI: [10.1016/j.jos.2016.06.013](https://doi.org/10.1016/j.jos.2016.06.013)

Sorumlu Yazar İletişim: atifaksekili@yahoo.com

Bu uyarlama çal??mas?nın makalesine ScienceDirect üzerinden erişilebilir: [sciencedirect.com](https://www.sciencedirect.com)

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [the-japanese-orthopedic-association-back-pain-evaluation-questionnaire-toad.pdf](https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-orthopaedic-science/supplement/S0043984616300001)

Japon Ortopedi Derne?i Bel A?r?s? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerine erişim ve derecelendirme detaylar? için ilgili makalenin tamamına veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.